

Judikatura Nejvyššího správního soudu

- námítka podjatosti
- porušení procesních práv účastníka řízení
- k pojmu „provozuje živnost“
- nedostatek průkazu plné moci
- zrušení živnostenského oprávnění pro závažné porušení právních předpisů
- nesprávné doručení – právní zástupce
- dvojí postih
- postavení likvidátora
- neoprávněné podnikání
- tržní řád
- odvolání podané neoprávněnou osobou
- zahájení řízení
- právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí
- subjektivní a objektivní lhůty
- náležitosti rozhodnutí
- státní kontrola
- označení účastníků řízení
- doručování
- ztráta bezúhonnosti
- pořádková pokuta
- přezkum správního uvážení
- dodatečné předložení plné moci
- účastník řízení
- obnova řízení
- způsobilost provozovny
- pozastavení provozování živnosti
- správní trestání
- doprava
- organizační složka
- nicotnost
- nové rozhodnutí
- zbraně a střeliva
- zásady správního řízení
- nepravá retroaktivita
- výklad právních norem
- aplikace soukromého práva
- přestupky
- odborná způsobilost
- tržiště
- odpovědný zástupce
- právo na informace
- živnosti
- důkazní prostředky
- odvolací řízení

Námitka podjatosti

Nezabýval-li se odvolací orgán námitkou podjatosti pracovníka správního orgánu, nepřezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu (§ 59 odst. 1 spr. ř.) a tato vada mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

- rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě č.j. 22 Ca 79/2002 - 47
- ASPI č. 26302
- Sbírka NSS č. 1/2003

Rozhoduje-li obecní úřad v přenesené působnosti o právu či povinnosti obce, nelze bez dalšího usoudit na vyloučení jeho pracovníků pro pochybnosti o jejich nepodjatosti ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 správního řádu.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 21/2004-67
- SJS 503/2005
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=4732>

Správní řízení: vyloučení úřední osoby

Důvodem pro vyloučení úřední osoby podle § 14 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, není pouhá skutečnost, že tato osoba, jako pracovník městského či krajského úřadu, rozhoduje ve věci přestupku, z něhož je obviněn zastupitel příslušného města či kraje.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 29/2007-74
- sbírka NSS č. 2/2008
- rozhodnutí č. 1465
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=13689&mark=>

Porušení procesních práv

Závažného porušení procesních práv účastníka řízení se dopustí správní orgán, jehož prvním úkonem vůči účastníkovi řízení ve správním řízení zahájeném z vlastního podnětu (§ 18 odst. 2 spr. ř.) je až doručení rozhodnutí ve věci, neboť účastník řízení je tím vyloučen z možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění (§ 33 odst. 2 spr. ř.).

Takový postup nelze odůvodnit zásadou rychlosti řízení (§ 3 odst. 3 spr. ř.).

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 A 130/2002 - 28
- ASPI č. 30096
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=293&mark=>

K pojmu „provozuje živnost“

Pokud právní subjekt pověří jiného být i jen zčásti výkonem činnosti, která má znaky živnosti podle § 2 živnostenského zákona, a takovou činnost kontroluje a řídí, pak provozuje živnost.

- rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 28 Ca 612/2001 - 32
- ASPI č. 30542
- Sbírka NSS č. 6/2004

Nedostatek průkazu plné moci

Podá-li zástupce účastníka správního řízení odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně a nepřipojí k němu písemnou plnou moc, která jej k tomuto úkonu opravňovala, je povinností správního orgánu vyzvat účastníka k odstranění nedostatku průkazu plné moci, stanovit mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučit ho o následcích nesplnění výzvy. Ač tato povinnost správního orgánu nevyplývá výslovně z ustanovení § 19 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť se nejedná přímo o nedostatek podání, lze ji dovodit s přihlédnutím k § 3 odst. 2 větě druhé tohoto zákona. Teprve zůstane li výzva bez odezvy, je namístě postup podle § 60 správního řádu.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 5 A 41/2001 - 28
- ASPI č. 30230
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=5203>

Při posuzování, jestli písemná plná moc nebo ústní prohlášení účastníka o udělení plné moci (do protokolu) mají potřebné náležitosti, je třeba vzít především v úvahu, zda spolehlivě prokazují oprávnění označeného zástupce jednat za účastníka řízení. V případě, že je možné bez pochybností takové oprávnění dovodit z obsahu plné moci, popřípadě z okolností, za kterých byla písemná plná moc soudu doručena nebo za kterých bylo učiněno ústní prohlášení, nemají případné vady plné moci za řízení význam.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 13/2005-62
- ASPI: SJS 1044/2007
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=450>

Zrušení živnostenského oprávnění pro závažné porušení právních předpisů

Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí živnostenského odboru Úřadu městské části Praha 10, kterým úřad podle § 58 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, zrušil žalobci živnostenské oprávnění pro provozování živnosti "taxislužba", za závažné porušení právních předpisů souvisejících s podnikáním zjištěné kontrolou dne 9. 7. 2002, konkrétně za porušení § 21 odst. 2 a 3 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve spojení s § 15 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 478/2000 Sb. Žalobce v rozporu s těmito předpisy vydal ručně psanou stvrzenku postrádající identifikační údaje a obsahující nečitelné údaje a v rozporu s § 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 524/1990 Sb., o cenách, předražil cenu poskytnuté služby o 48 %.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 20/2005 - 83
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=6211&mark=>

Předražení jízdného [§ 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách] a nevydání řádného dokladu o zaplacení jízdného (§ 21 odst. 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, a § 15 odst. 1 vyhlášky č. 478/2000 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě) lze považovat za závažné porušení právních předpisů, které může být důvodem pro zrušení živnostenského oprávnění na provozování koncesované živnosti "taxislužba" podle ustanovení § 58 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenského zákona.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 3 As 24/2003 – 72
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=943&mark=>

Nesprávné doručení – právní zástupce

Je-li rozhodnutí správního orgánu I. stupně doručeno žalobci namísto jeho právnímu zástupci, jedná se o vadu řízení. Žalobní námitka v tomto ohledu uplatněná však není důvodná, pokud tato vada řízení neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí o odvolání (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 6 A 12/2001 - 51
- ASPI č. 26289
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=108&mark=>

Vadné doručení rozhodnutí správního orgánu I. stupně (opomenutí doručit rozhodnutí advokátovi s procesní plnou mocí) je podstatnou vadou řízení zakládající k žalobní námitce důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí orgánu II. stupně, pokud ztíží účastníkovi možnost účinné, zákonem zaručené obrany ve správním řízení a pokud není následným průběhem správního řízení nijak zhojena (zde: odvolání osoby, která pro vadné doručení nemohla využít celé lhůty stanovené v § 54 odst. 2 správního řádu, bylo zamítnuto jako opožděné).

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 A 125/2001 - 39
- ASPI č. 30405
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=173&mark=>

Nedostatek formálního doručení oznámení o zahájení řízení (§ 18 odst. 3 správního řádu) je v řízení zhojen, jestliže z vyjádření účastníka k doručované písemnosti je zřejmé a nepochybné, že rozhodnutí přijal a dále činil v řízení úkony, které s jeho zahájením souvisely. S takovým nedostatkem formy nelze spojit zkrácení účastníka na právech, neboť ten se o úplném obsahu rozhodnutí o zahájení řízení dozvěděl a měl možnost svá procesní práva náležitě uplatnit.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 A 163/2002 - 53
- ASPI č. 30525
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=430&mark=>

Pokud účastník řízení obsah rozhodnutí správního orgánu znal a měl jej k dispozici, nemělo formálně nesprávné doručení rozhodnutí vliv na zákonnost rozhodnutí ve smyslu § 250i odst. 3 o. s. ř., a účastník řízení tím nebyl zkrácen na možnostech obrany proti němu.

- rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č.j. 6 A 100/99
- ASPI č. 19966

Dvojitý postih

Není vyloučen souběžný postih dvěma správními orgány za totéž jednání, naplňující znaky skutkových podstat dvou správních deliktů podle dvou právních předpisů, jestliže o postihu mají podle zákona rozhodovat dva odlišné správní orgány. Je věcí zákonodárce, aby - má-li za to, že takové trestání, jeví se jako dvojitý postih téhož, je věcně nevhodné - právní úpravu změnil.

- rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č.j. 6 A 168/95
- ASPI č. 19835

Postavení likvidátora

Vstoupí-li společnost do likvidace, nezaniká funkce statutárních orgánů. Na likvidátora však přechází v mezích § 72 obchodního zákoníku jejich působnost jednat jménem společnosti, tj. vykonávat úkony směřující k likvidaci. Pouze pokud likvidátor svoji funkci nevykonává, dochází k "oživení" působnosti statutárních orgánů (§ 68 odst. 5 obch. zák.), nicméně jen v rozsahu omezeném na účel likvidace.

Vykonává-li likvidátor svoji funkci, toliko on je oprávněn převzít rozhodnutí o pozastavení obchodování s registrovanými cennými papíry (§ 91 odst. 1 zákona ČNR č. 591/1992 Sb., o cenných papírech). Takové doručení likvidátorovi je v souladu s § 25 odst. 1 správního řádu.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 5 A 122/2002 - 41
- ASPI č. 26326
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=591&mark=>

Neoprávněné podnikání

Podnikatel neoprávněně podniká, nemá-li živnostenské oprávnění k provozování činnosti, která je živností, anebo má-li sice živnostenské oprávnění, které ale předmět skutečně provozované činnosti (živnosti) nepokrývá.

Má-li podnikatel pouze oprávnění k živnosti volné (zde: "služby se speciálními stroji"), podniká neoprávněně, vykonává-li v tomto rámci také činnost, k níž je třeba koncese (zde: "silniční doprava nákladní").

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 A 87/2002 - 29
- ASPI č. 30022
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=564&mark=>

Tržní řád

Právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost podle čl. 26 Listiny základních práv a svobod může být zákonem omezeno takovým omezením je i ustanovení § 18 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenského zákona, které zmocňuje obec k vydání tržního řádu formou obecně závazné vyhlášky, a umožňuje jí tak pro území jejího obvodu stanovit s přihlédnutím k místním podmínkám regulaci prodeje zboží. Nevybočuje-li taková regulace z mezí zákonného zmocnění, nelze ji považovat za zásah do ústavně zaručeného práva podnikat.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 A 77/2002 – 29
- ASPI č. 30116
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=283&mark=>

Odvolání podané neoprávněnou osobou

V případě odvolání podaného někým, kdo není účastníkem (zástupce účastníka) řízení, je třeba takovému odvolateli doručit rozhodnutí o zamítnutí odvolání, neboť takový subjekt je účastníkem odvolacího řízení.

- rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č.j. 5 A 10/97
- ASPI č. 10187

Zahájení řízení

Vymezení skutku, pro který je řízení podle správního řádu zahájeno, musí být konkrétní, stejně tak jako musí být z oznámení o zahájení řízení podle § 18 odst. 3 správního řádu zřejmé, bude jeho předmětem a o čem bude v řízení rozhodováno v sankčním řízení je potom vhodné uvést, jaký postih za dané jednání hrozí. Takovou specifikaci nelze považovat za předčasné konstatování odpovědnosti, která je teprve v řízení zkoumána.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 5 A 73/2002 - 34
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=533&mark=>

I. Správní řád (zákon č. 71/1967 Sb. , o správním řízení) nepředepisuje formu a náležitosti prvního úkonu správního orgánu vůči účastníku řízení (§ 18 odst. 2 správního řádu). Z povahy věci vyplývá, že se - zejména s ohledem na princip právní jistoty účastníka řízení - musí jednat o úkon (oznámení) adresovaný budoucímu účastníku řízení, z něhož je patrné zahájení správního řízení, jakož i jeho důvod. Absence takového úkonu znamená, že správní řízení nebylo vůbec zahájeno.

II. Pokud prvním úkonem správního orgánu vůči účastníku bylo až doručení rozhodnutí o uložení pokuty, došlo k závažnému porušení procesních práv účastníka, neboť byl takto vyloučen z možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění ve smyslu § 33 odst. 2 správního řádu .

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 5 A 125/2002 – 73
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=4538>
- rozhodnutí č. 1139

Správní řízení: zjevně právně nepřipustná žádost

Za zjevně právně nepřipustnou [§ 66 odst. 1 písm. b) správního řádu z roku 2004] je možno považovat pouze takovou žádost, u níž je již na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět. To především znamená, že tato nepřipustnost musí být patrna již ze samotné žádosti, nikoliv teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2As 74/2007-55
- sbírka NSS č. 8/2008
- rozhodnutí č. 1633
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=14852&mark=>

Právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí

Smyslem § 33 odst. 2 správního řádu je umožnit účastníku řízení, aby ve fázi "před vydáním rozhodnutí", tedy poté, co správní orgán ukončil shromažďování podkladů rozhodnutí, mohl uplatnit své výhrady, resp. učinit procesní návrhy tak, aby

rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Účastník řízení si sám nemůže učinit právně relevantní úsudek o tom, kdy je shromažďování podkladů rozhodnutí ukončeno z výzvy správního orgánu k seznámení musí být zřejmé, že shromažďování podkladů bylo ukončeno.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 A 112/2002 - 36
- ASPI č. 30200
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=323&mark=>

Smyslem ustanovení § 33 odst. 2 správního řádu je poskytnout účastníku správního řízení možnost prezentovat správnímu orgánu své stanovisko k důkazním prostředkům, které správní orgán shromáždil ve správním řízení. Jednání účastníka, který správnímu orgánu zaslal listiny sloužící k podpoře jeho tvrzení, již obsahuje i jeho vyjádření k těmto podkladům a ke způsobu jejich zjištění. Za předpokladu, že správní orgán druhého stupně pak řízení nedoplnil prováděním dalšího dokazování a při rozhodování vycházel pouze z těch podkladů, které již účastník řízení znal, nedošlo k porušení zákona, pokud uvedený správní orgán nedal tomuto účastníku možnost vyjádřit se k jím předloženým podkladům pro rozhodnutí, neboť by se jednalo o čistě formální úkon.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 7 As 40/2003-61
- ASPI č. 31738
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=858&mark=>

Byl-li účastník správního řízení vyrozuměn o tom, že se může vyjádřit k podkladům rozhodnutí a případně učinit procesní návrhy na doplnění dokazování, a to ještě předtím, než správní orgán formálně ukončil shromažďování podkladů rozhodnutí, nicméně z výzvy je nepochybné, kdy bude shromažďování podkladů rozhodnutí ukončeno, a účastník se nemusí seznamovat s podklady před tímto okamžikem, nejde o porušení práva upraveného v § 33 odst. 2 správního řádu (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 8 As 3/2005-86
- rozhodnutí č. 1319
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=4560&mark=>

Subjektivní a objektivní lhůty

Správní orgán, jehož rozhodnutí o uložení pokuty vázané na subjektivní a objektivní lhůtu bylo soudem zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, může ve věci znovu meritorně jednat jen tehdy, pokud ještě neuplynula subjektivní, popř. objektivní lhůta k uložení pokuty. Jinak musí řízení o uložení pokuty zastavit podle § 30 správního řádu.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 4 As 27/2004-71
- ASPI č. 30590
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=2852&mark=>

Správní řízení: náležitosti odvolání; lhůta k provedení úkonu

Neobsahuje-li odvolání odvolací námitky a odvolatel v odvolání požádá o stanovení lhůty k doplnění odvolání, je správní orgán povinen takovou lhůtu stanovit postupem podle § 37 odst. 3 za použití § 93 odst. 1 správního řádu z roku 2004. Na nezákonnost postupu odvolacího

orgánu, který bez znalosti odvolacích námitek rozhodne meritorně o odvolání, nemá vliv délka časového úseku od podání odvolání do vydání rozhodnutí o odvolání.

- rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, č.j. 54 Ca 1/2008-30
- sbírka NSS č. 6/2008
- rozhodnutí č. 1578

Náležitosti rozhodnutí

Při ukládání sankce za tzv. jiný správní delikt neodpovídá požadavku ustanovení § 47 odst. 2 správního řádu, neuvede-li správní orgán ve výroku rozhodnutí ustanovení právního předpisu, podle něhož rozhodl; to platí jak ve vztahu ke kvalifikaci skutku, tak ve vztahu k ukládanému trestu.

Absenci ustanovení právního předpisu, podle něhož správní orgán uložil trest za tzv. jiný správní delikt ve výroku rozhodnutí, nelze opravovat postupem podle § 47 odst. 6 správního řádu jako chybu v psaní.

Při souběhu více správních deliktů (zde: vícečinný souběh) je analogické použití zásady absorpční (§ 12 odst. 2 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích) přípustné, nestanoví-li příslušný právní předpis jinak.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 6 As 57/2004 - 54
- ASPI č. 30668
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=2466&mark=>

Jestliže jednotlivé odstavce § 60 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, stanoví jiné zákonné rozmezí pro uložení sankce za porušení povinností v tom kterém odstavci uvedených, nelze se při ukládání sankce za správní delikt od takto vymezené pravomoci pro ukládání sankcí odchýlit. Takový postup by byl v rozporu s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Proto za naplnění skutkové podstaty správního deliktu vymezeného v § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání (tj. zařazení do vysílání od 6.00 hodin do 22.00 hodin pořadů a upoutávek, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých), nelze uložit pokutu podle § 60 odst. 1 písm. l) téhož zákona (tj. nedodržení povinností stanovených pro vysílání reklam, teleshoppingu a sponzorovaných pořadů).

- rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 10 Ca 378/2006-31
- rozhodnutí č. 1232
- Sbírka NSS č. 7/2007

V odůvodnění správního rozhodnutí nemusí být vždy obsažen podrobný obsah provedeného důkazu; rozhodné jsou konkrétní okolnosti případu (např. do jaké míry je to zapotřebí se zřetelem na rozpory v jednotlivých důkazech, na námitky účastníka řízení apod.). Správní orgán však musí v odůvodnění bezpodmínečně uvést, z kterých důkazů vycházel (§ 47 odst. 3 správního řádu).

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 18/2004 - 68
- ASPI č. 30640
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=1718&mark=>

Jestliže jednotlivé odstavce § 60 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, stanoví jiné zákonné rozmezí pro uložení sankce za porušení povinností v tom kterém odstavci uvedených, nelze se při ukládání sankce za správní delikt od takto vymezené pravomoci pro ukládání sankcí odchýlit. Takový postup by byl v rozporu s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Proto za naplnění skutkové podstaty správního deliktu vymezeného v § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání (tj. zařazení do vysílání od 6.00 hodin do 22.00 hodin pořadů a upoutávek, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých), nelze uložit pokutu podle § 60 odst. 1 písm. l) téhož zákona (tj. nedodržení povinností stanovených pro vysílání reklam, teleshoppingu a sponzorovaných pořadů).

- rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 10 Ca 378/2006-31
- rozhodnutí č. 1232
- Sbírka NSS č. 7/2007

Není vadou správního rozhodnutí, jestliže není u podpisu oprávněné osoby znovu uváděno celé označení správního orgánu, za který tato osoba jedná. Ustanovení § 47 odst. 5 správního řádu takovou povinnost neobsahuje.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 A 121/2001-88
- rozhodnutí č. 1284
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=74&mark=>

Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o zániku nároku na výplatu starobního důchodu podle § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, které v odůvodnění pouze odkáže na podklady okresní správy sociálního zabezpečení a příslušná zákonná ustanovení, aniž uvede jakoukoliv skutkovou a právní úvahu, včetně hodnocení důkazů, je nepřezkoumatelné ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Ads 87/2006 – 36
- rozhodnutí č. 1389
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=11907&mark=>

Státní kontrola

I. Ze zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, výslovně nevyplývá, že kontrolovaná osoba musí být vždy fyzicky přítomna provádění kontroly. Skutečná kontrola má totiž význam a smysl pouze tehdy, pokud se minimalizuje riziko manipulace s objektem kontroly. Trvání na osobní účasti kontrolované osoby ve všech případech by proto mohlo vést k tomu, že by prováděná kontrola nesplnila svoji zamýšlenou funkci.

II. Provádění kontroly u podnikatele nepředstavuje zásah do jeho osobnostních práv (čl. 10 Listiny základních práv a svobod), nýbrž je projevem dozoru nad dodržováním podmínek a omezení pro výkon určitých činností podle čl. 26 odst. 2 Listiny.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 43/2004 - 51
- ASPI č. 30615
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=26>

I. Rozhodnutí správního orgánu v řízení o uložení pokuty, jehož výrokem I se bez dalšího odůvodnění řízení zastavuje a jehož výrokem II se ukládá pokuta, je nepřezkoumatelné - ve

vztahu k výroku I pro nedostatek důvodů, ve vztahu k oběma výrokům pro nesrozumitelnost spočívající v jejich vzájemné rozpornosti. K této vadě Nejvyšší správní soud přihlédne z úřední povinnosti, byla-li zcela pominuta odvolacím správním orgánem a krajským soudem, jejichž rozhodnutí se vypořádala pouze s odvolacími/žalobními námitkami, nevěnovala však pozornost nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

II. Povinnost kontrolních pracovníků oznámit kontrolované osobě zahájení kontroly [§ 12 odst. 2 písm. a) zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole] směřuje k možnosti kontrolované osoby bránit svá práva v průběhu kontroly, a je-li to možné, být přítomna jejímu průběhu. Z žádného ustanovení zákona o státní kontrole nevyplývá požadavek, aby kontrolovaná osoba byla vždy fyzicky přítomna provádění kontroly. Je ovšem vyloučeno, aby v případě kontroly prováděné úřadem práce nebyly o jejím zahájení vyrozuměny statutární orgány kontrolované společnosti, jsou-li přítomny, a v opačném případě jiná odpovědná osoba.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 8 As 12/2005 - 51
- ASPI č. 30900
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=5984&mark=>

Provádí-li se kontrola zaměřená pouze na činnost konkrétní organizační jednotky podniku kontrolované osoby, postačí ke splnění povinnosti kontrolního orgánu podle § 12 odst. 2 písm. a) zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, že je zahájení kontroly oznámeno vedoucímu této organizační jednotky.

- Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 50/2005-53
- ASPI: SJS 1034/2007
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=7982&mark=>

Opomenutí pracovníků kontrolního orgánu předložit služební průkaz či pověření k provedení kontroly dle § 12 odst. 2 písm. a) zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, nemění nic na skutečnosti, že taková kontrola byla platně zahájena, pokud kontrolovaná osoba předložení průkazu či pověření nepožaduje, neboť nemá žádné pochybnosti o tom, že skutečně jde o pracovníky kontrolního orgánu oprávněné k provedení kontroly.

- rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 10 Ca 127/2005-41
- ASPI: SJS 1087/2007
- Sbírka NSS č. 3/2007

I. Bezdůvodné nepředložení kompletních podkladů k provedení kontroly a nesoučinnost kontrolované osoby při kontrole může vést toliko k uložení pořádkové pokuty (§ 19 zákona č. 552/1991 Sb. a § 8 odst. 4 zákona ČNR č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti o působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů), ale nemůže vést k závěru, že pokud podklady jsou předloženy kontrolnímu orgánu po stanovené lhůtě nebo až v řízení o odvolání proti uložené pokutě za správní delikt, nemohou zvrátit původní zjištění skutkového stavu.

II. Stanovení výše pokuty za správní delikt je výsledkem správního uvážení, které je soudem přezkoumatelné ve smyslu ustanovení § 245 odst. 2 o.s.ř. Má-li soud posoudit, zda rozhodnutí nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, nepostačuje, že stanovená výše je v rozpětí, která zákon připouští; musí být přezkoumatelné také v tom směru, zda a jak byla vzata v úvahu hlediska v zákoně stanovená.

- rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č.j. 6 A 82/93
- ASPI: SJS 112/1996

Provádí-li orgán ochrany veřejného zdraví měření hluku z provozovny služeb bez přítomnosti provozovatele této služby, případně jeho zaměstnance či zástupce, a bez toho, aby provozovatel byl o měření vyrozuměn, postupuje v rozporu se zákonem [§ 88 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, § 12 odst. 2 písm. a) zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole]. S ohledem na zvláštní charakter měření hluku z provozoven služeb však není třeba, aby byl provozovatel služby o měření vyrozuměn dopředu a měření byl přítomen po celou jeho dobu. Naopak v zájmu zajištění řádného a pravdivého změření hluku je žádoucí, aby orgán ochrany veřejného zdraví v okamžiku, kdy již nebude možné účel měření zmařit, provozovatele, případně jeho zaměstnance či zástupce, který se v provozovně zdržuje, o probíhajícím měření vyrozuměl a přizval ho k účasti na něm.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 71/2005-134
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=9114>
- rozhodnutí č. 1067

Zákon ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, sice ve svém § 26 odkazuje na správní řád, který má platit pro řízení podle tohoto zákona (s výjimkou řízení o námitkách kontrolovaných osob dle § 18 téhož zákona), na druhou stranu však obsahuje speciální úpravu postupu při provádění kontroly, která použití správního řádu v podstatě vylučuje. V žádném případě tedy nelze na postup při provádění kontroly podle uvedeného zákona vztáhnout § 49 správního řádu zakotvující lhůty pro vydání rozhodnutí, neboť protokol o kontrole, který je výsledkem kontroly, správním rozhodnutím není.

- rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 9 Ca 60/2004-44
- Sbírka NSS č. 6/2007
- Rozhodnutí č. 1212

Státní kontrola: protokol o kontrole

Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, neukládá kontrolnímu orgánu povinnost pořídit o kontrolních zjištěních vždy pouze jeden protokol. Z řady důvodů může být vhodnější, aby kontrolní orgán pořídil z téže kontroly více protokolů, přičemž každý z nich může zachycovat kontrolní zjištění ve vztahu k jinému kontrolovanému období či jinému dílčímu předmětu kontroly.

- rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 9 Ca 35/2004-38
- sbírka NSS č. 5/2008
- rozhodnutí č. 1559

Označení účastníků řízení

Jestliže v rozhodnutí, které je výsledkem přestupkového řízení s jediným účastníkem, je jméno, příjmení, datum narození a bydliště uvedeno nad nadpisem „Rozhodnutí“ v místě obvykle užívaném pro označení kteréhokoliv adresáta, nelze z toho dovozovat, že není jisté, zda takto označená fyzická osoba je pachatelem přestupku, poškozeným nebo jinou na řízení zúčastněnou osobou. Ustanovení § 47 odst. 5 správního řádu totiž nevypovídá nic o struktuře písemného vyhotovení rozhodnutí, tedy kde a jakým způsobem má být v rozhodnutí uvedeno označení účastníků řízení.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 12/2003 - 54
- ASPI č. 30698
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=1178&mark=>

Doručování

Nabídne-li účastník řízení důkazy k prokázání skutečnosti, že se v době doručování rozhodnutí o uložení sankce za přestupek nacházel na zahraničním zájezdu, a odvolací správní orgán bez dalšího konstatuje, že těmito důkazy není možné zpochybnit fikci doručení rozhodnutí podle § 24 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, *) je takový postup v rozporu se zákonem a důvodem pro zrušení rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce ve správním řízení podle § 60 správního řádu jako opožděně podané.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 3 As 33/2005 - 80
- ASPI č. 30909
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=5623&mark=>

* od. 1.1.2006 je v účinnosti nový správní řád, tj. zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Nedostatek řádného doručení napadeného správního rozhodnutí jiným účastníkům řízení než žalobci není neodstranitelnou překážkou řízení ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Soud v takovém případě přikročí k odstranění vady uložení povinnosti správnímu orgánu doručit rozhodnutí opomenutému účastníku řízení, je-li znám, a poté v řízení pokračuje. Pokud však správní orgán nevymezil řádně okruh účastníků řízení, je to důvodem ke zrušení napadeného správního rozhodnutí pro vady řízení. V žádném případě však nelze žalobu z těchto důvodů odmítnout.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 53/2006-79
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=11117&mark=>
- rozhodnutí č. 1217

Správní řízení: doručování veřejnou vyhláškou

Řízení před soudem: dokazování

Bylo-li podanou žalobou zpochybněno zveřejnění obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup podle § 26 odst. 1 správního řádu (č. 500/2004 Sb.), zákon nestanoví, jakým způsobem se toto zveřejnění prokazuje. Soud může provést dokazování ke zjištění, zda zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup bylo provedeno, či nikoliv, a zda webová prezentace žalovaného byla v rozhodném období funkční, a to např. souborem obsahujícím rozhodnutí zveřejněné na úřední desce a výpisem vstupů do zveřejněného dokumentu prostřednictvím webových stránek žalovaného.

- usnesení Městského soudu v Praze č.j. 11 Ca 27/2007-75
- sbírka NSS č. 4/2008
- rozhodnutí č. 1519

Správní řízení: náhradní doručení

Za řádné uložení písemnosti ve smyslu § 24 odst. 2 správního řádu (č. 71/1967 Sb.) nelze považovat její uložení na služebně obecní policii; doručení takovýmto uložení písemnosti je neúčinné.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 52/2005-77
- sbírka NSS č. 7/2008
- rozhodnutí č. 1618
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=7469&mark=>

Ztráta bezúhonnosti

Trestnými činy vedoucími ke ztrátě bezúhonnosti ve smyslu § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 455/1991 Sb., živnostenského zákona, nejsou pouze ty trestné činy, jejichž znakové podstaty je podnikání (trestné činy hospodářské): pro aplikaci citovaného ustanovení je podstatné, zda trestný čin má souvislost s podnikatelskými aktivitami konkrétní osoby. Za bezúhonného tak nelze považovat podnikatele, který jednáním, za něž byl pravomocně odsouzen v trestním řízení, vymáhá své pohledávky.

- rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě č.j. 22 Ca 137/2004 – 24
- ASPI č. 31177
- Sbírka NSS č. 6/2006

Je-li pro rozhodnutí správního orgánu významná skutečnost ztráty bezúhonnosti, je sice správní orgán vázán rozhodnutím soudu o tom, zda a kým byl spáchán trestný čin (§ 40 odst. 2 správního řádu), není však již vázán závěry soudu o uložení či neuložení konkrétního druhu trestu a není ani povinen brát v úvahu důvody, které k těmto závěrům soud vedly.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 6 A 39/2000-75
- SJS 457/2005
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=1892>

Pořádková pokuta

Ukládání pořádkových pokut je založeno na principu subjektivní odpovědnosti.

V řízení o uložení pokuty je účastníkem správního řízení ve smyslu ustanovení § 14 odst. 1 spr. ř. fyzická osoba, o jejíž povinnostech se v řízení rozhoduje, tedy ten, jemuž má být pokuta uložena. V tomto řízení správní orgán především musí zjistit, zda jsou dány předpoklady sankčního postihu a zda je naplněna i subjektivní stránka vzniku sankční odpovědnosti - zavinění odpovědné fyzické osoby. Z ustanovení § 19 zákona vyplývá, že odpovědnost fyzické osoby zákon nekoncepčuje jako odpovědnost objektivní, nýbrž jako subjektivní odpovědnost (fyzická osoba, která způsobila). Ostatně princip subjektivní odpovědnosti při ukládání pořádkových pokut je zakotven i v jiných právních předpisech a je dán zejména charakterem a cílem tohoto druhu sankčního postihu.

- rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č.j. 7 A 16/2000 – 29
- ASPI č. 20129

Přezkum správního uvážení

I. Ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. nelze interpretovat doslovným jazykovým výkladem, ale podle jeho smyslu a účelu tak, že žalobní legitimace je dána pro všechny případy, kdy se úkon správního orgánu, vztahující se ke konkrétní věci a konkrétním adresátům, dotýká právní sféry žalobce.

II. Žadatel o udělení státního občanství České republiky je legitimován k žalobě proti rozhodnutí, jímž mu státní občanství nebylo uděleno, tvrdí-li, že v řízení o jeho žádosti byla porušena jeho práva účastníka správního řízení.

III. Žalobní legitimace neúspěšného žadatele o udělení státního občanství se zakládá na § 65 odst. 1 s. ř. s., a nikoliv na odstavci druhém téhož ustanovení.

IV. Absolutní či neomezené správní uvážení v moderním právním státě neexistuje. Každé správní uvážení má své meze, vyplývající v první řadě z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality atd. Dodržení těchto mezí podléhá soudnímu přezkumu.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 6 A 25/2002 – 42
- ASPI č. 31059
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=542&mark=>

Dodatečné předložení plné moci

Jestliže ten, kdo vystupoval ve správním řízení jako zástupce účastníka, aniž se prokázal plnou mocí, ji předloží dodatečně, je tím nedostatek průkazu zastoupení zhojen, a jsou tak schváleny i ty úkony, které zástupce účastníka učinil v řízení ještě před podpisem plné moci. I pokud byla plná moc osvědčující zastoupení žalobce při podání odvolání vystavena později, nelze z toho dovozovat, že odvolání bylo podáno osobou k tomu neoprávněnou, a že se tedy jedná o odvolání nepřípustné.

- rozhodnutí Městského soudu v Praze soudu č.j. 6 Ca 157/2004 – 29
- č. ASPI: 31071
- Sbírka NSS č. 8/2006

Účastník řízení

Správní orgán nemůže autoritativně předem určit, komu náleží nebo komu vznikne právo, právem chráněný zájem či povinnost, o které bude v řízení jednat a rozhodovat - to je věcí zkoumání v průběhu řízení a vydání rozhodnutí. Má-li mít výsledek řízení platné právní účinky pro třetí osoby, je třeba takovou osobu k řízení přibrat.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 6 A 31/2001-91
- SJS 683/2005
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=5272>

Účastník správního řízení má právo klást svědkům otázky, i když je jejich výsledek prováděn mimo ústní jednání. O takto prováděném důkazu musí být včas vyrozuměn.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Azs 96/2005-63
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=10605>
- rozhodnutí č. 1181

Nájemce nebytových prostor je podle § 59 odst. 4 stavebního zákona z roku 1976 z účasti na stavebním řízení ex lege vyloučen. Tvrdí-li však, že je účastníkem řízení podle § 59 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z titulu jiných práv ve smyslu § 139 odst. 1 písm. f) téhož zákona, a podmínky tohoto ustanovení nesplňuje, je třeba o jeho účastenství rozhodnout usnesením podle § 28 odst. 1 správního řádu z roku 2004 tak, že účastníkem řízení není.

Případné odvolání proti tomuto usnesení podle § 85 odst. 1 správního řádu, ve spojení s § 76 odst. 5 správního řádu, nemá odkladný účinek a podle § 28 odst. 1 správního řádu nebrání dalšímu projednávání a rozhodnutí věci.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 3 As 74/2006-61
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=11078>
- rozhodnutí č. 1236

Nedostatek řádného doručení napadeného správního rozhodnutí jiným účastníkům řízení než žalobci není neodstranitelnou překážkou řízení ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Soud v takovém případě přikročí k odstranění vady uložením povinnosti správnímu orgánu doručit rozhodnutí opomenutému účastníku řízení, je-li znám, a poté v řízení pokračuje. Pokud však správní orgán nevymezil řádně okruh účastníků řízení, je to důvodem ke zrušení napadeného správního rozhodnutí pro vady řízení. V žádném případě však nelze žalobu z těchto důvodů odmítnout.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 53/2006-79
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=11116>
- rozhodnutí č. 1217

Obnova řízení

Rozhodnutím o nařízení obnovy řízení (iudicium rescindens) nelze zrušit pravomocné rozhodnutí. Rozhodnutí vydané v řízení, jehož obnova byla povolena nebo nařízena, se podle § 64 odst. 3 spr. ř. ruší teprve vydáním nového rozhodnutí ve druhém stadiu obnovy řízení, tedy v řízení obnoveném (iudicium rescissorium).

Zruší-li správní soud rozhodnutí, jímž správní orgán opětovně rozhodl o tomtéž odvolání, věc se procesně vrací do stavu, který vznikl vydáním prvního rozhodnutí správního orgánu o odvolání; důvod obnovy řízení tím není dán (§ 62 odst. 1 spr. ř.).

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 A 50/2002-36
- SJS 517/2005
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=394&mark=>

Za důvod obnovy řízení ve smyslu § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu (č. 71/1967 Sb.) nelze považovat případ, kdy správní orgán opomenul existenci účastníka řízení, ačkoliv o jeho existenci vědět měl a mohl, a tomuto účastníkovi neoznámil vydané rozhodnutí. Jeho opravný prostředek proti takovému rozhodnutí je pak nutno podle obsahu posoudit jako odvolání, a nikoliv jako návrh na obnovu řízení.

- rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě č.j. 22 Ca 83/2005-23
- rozhodnutí č. 1295

- Sbírka NSS 9/2007

I. „Nemožnost zjednat nápravu v odvolacím řízení“ ve smyslu § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu je nemožností v objektivním smyslu. Pro povolení obnovy řízení z tohoto důvodu není určující, zda v odvolacím řízení byla náprava skutečně zjednána, ale rozhodující je to, zda nesprávný postup správního orgánu bylo či nebylo možno uplatnit nejpozději odvoláním.

II. Skutečnost, že důkaz byl opatřen nezákonným způsobem, ještě neznamená, že takový důkaz je nepravdivý ve smyslu § 62 odst. 1 písm. e) správního řádu. Důvodně tvrzenou nezákonnost důkazů, o které se rozhodnutí opírá, vyšlou najevo po právní moci rozhodnutí, lze však považovat za důvod obnovy řízení podle § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu ; „novou skutečností“ by tu byla právě nově najevo vyšlá nezákonnost získání důkazu. Jestliže však účastník řízení již v době řízení o věci samé znal skutkové okolnosti, o které opírá pozdější tvrzení o nezákonnosti použitých důkazů, nejde o skutečnosti nové; takový důvod proto nemůže být důvodem obnovy řízení ani podle § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu. K nápravě právních vad pravomocného rozhodnutí slouží jiné instituty správního řádu .

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 5 A 127/2002-42
- rozhodnutí č. 1343
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=214&mark=>

Způsobilost provozovny

Ke zřízení provozovny autobazaru a vřakoviřtř a dalších souvisejících služeb na území, které do tř doby sloužilo k jiným účelům, je v souladu s § 32 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb. stavebního zákona, třeba rozhodnutí o využití území. Podnikáním v takové provozovně bez vydání územního rozhodnutí podnikatel porušuje povinnost stanovenou v § 17 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenského zákona, tj. povinnost zajistit, aby jeho provozovna byla způsobilá k provozování živnosti podle zvláštních předpisů.

- rozsudek Mřstského soudu v Praze č.j. 10 Ca 15/2005-69
- ASPI: SJS 1037/2007
- Sbírka NSS č. 1/2007

Pozastavení provozování živnosti

Institut pozastavení provozování živnosti podle § 58 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenského zákona, je sankcí svého druhu, zároveň má však charakter nápravného opatření, jehož smyslem může být i odstranění určitého trvajících protiprávního stavu.

- rozsudek Mřstského soudu v Praze č.j. 10 Ca 15/2005-69
- ASPI: SJS 1037/2007
- Sbírka NSS č. 1/2007

Správní trestání

I pro správní trestání platí zásada ne bis in idem, podle níž nikdo nemůže být dvakrát potrestán pro stejný skutek. Předpokladem jejího uplatnění je, aby se jednalo o stejný skutek, tj. aby byla dána totožnost skutku. Jde však o dva různé skutky a dva odlišné správní delikty, pokud provozovatel taxislužby jednak účtuje vyšší než povolenou cenu (následkem je porušení zájmu na poskytování taxislužeb v souladu s cenovými předpisy) a jednak nevydává cestujícím doklad o zaplacení jízdného jako výstupu z tiskárny taxametru, doplněný o údaje

uvedené v § 15 odst. 2 vyhlášky č. 478/2000 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě (následkem je porušení zájmu na transparentní kontrole služeb).

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. A 6/2003-44
- ASPI: SJS 1038/2007
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=2177>

Jakkoliv má správní orgán při ukládání pokuty volnost správního uvážení, je vázán základními principy správního rozhodování, včetně povinnosti rozhodovat v obdobných případech obdobným způsobem.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 As 5/2005-53
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=997>
- rozhodnutí č. 1062

Trestnost správních deliktů se řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů. Je proto např. vyloučen souběh správních deliktů tam, kde se jedná o pokračující, hromadný nebo trvající delikt, pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu a krajní nouze je stavem vylučujícím protiprávnost jednání naplňujícího formální znaky deliktu.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 8 As 17/2007-135
- rozhodnutí č. 1338
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=11718>

V řízení o správním deliktu může orgán rozhodující o odvolání změnit rozhodnutí správního orgánu I. stupně (§ 59 odst. 2 správního řádu), je-li i v odvolacím řízení zachována totožnost skutku. Není-li však skutek řádně vymezen, takže není zřejmé, pro jaké protiprávní jednání rozhodnutí.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 44/2004-62
- rozhodnutí č. 1378
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=1179>

Správní trestání: nevydání dokladu o zaplacení jízdného řidičem taxislužby

I. Důsledkem nevydání dokladu o zaplacení jízdného z tiskárny taxametru cestujícímu je odebrání průkazu o způsobilosti řidiče taxislužby [§ 21 odst. 9 ve spojení s § 21 odst. 13 písm. b) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě]. Správní úřad nemá možnost správní úvahy o tom, zda řidiči v případě nevydání dokladu o zaplacení průkaz o způsobilosti řidiče taxislužby odebere, či nikoliv - on tak učinit musí.

II. K osobním a majetkovým poměrům řidiče taxislužby správní orgán nemůže při rozhodování o odebrání průkazu o způsobilosti řidiče taxislužby přihlížet. Stejně tak k nim nepřihlíží ani soud při přezkumu zákonnosti takového rozhodnutí.

- rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 9 Ca 305/2005-33
- sbírka NSS č. 2/2008
- rozhodnutí č. 1464

Správní trestání: výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu

I. Výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným.

II. Neuvede-li správní orgán takové náležitosti do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s].

III. Zjistí-li soud k námitce účastníka řízení existenci této vady, správní rozhodnutí z tohoto důvodu zruší.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 34/2006-73
- sbírka NSS č. 5/2008
- rozhodnutí č. 1546
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=12346&mark=>

Správní trestání: trvajících správních deliktů

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 40/2007-61
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=13837&mark=>
- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 64/2007-98
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=14710&mark=>

Doprava

Smyslem § 9 odst. 1 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ukládajícího podnikatelům v silniční dopravě povinnost označovat vozidla svým obchodním jménem, je umožnit rychlou identifikaci podnikatele, který dané vozidlo provozuje. Podnikatel musí vozidlo označit úplným obchodním jménem (firmou); uvedení samotného, lečdy fantazijního dodatku, který podle § 9 odst. 1 obchodního zákoníku tvoří toliko fakultativní součást firmy podnikatele, který je fyzickou osobou, na vozidle k naplnění výše uvedeného smyslu zákona nepostačuje.

- rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 9 Ca 268/2005-36
- sbírka NSS č. 4/2004
- rozhodnutí č. 1123

Organizační složka

Organizační složka zahraniční právnické osoby

Je-li vedoucí organizační složky zahraniční právnické osoby ze zákona (§ 13 odst. 3 obchodního zákoníku) oprávněn činit za podnikatele veškeré právní úkony týkající se organizační složky, je třeba dovodit, že je též oprávněn v tomto rozsahu udělit jménem podnikatele (zahraniční právnické osoby) plnou moc k zastupování ve správním řízení.

- rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 5 Ca 25/2005-83
- sbírka NSS č. 6/2007
- rozhodnutí č. 1180

Ochrana spotřebitele

Povinnost prodávajícího informovat spotřebitele o ceně výrobků podle § 12 zákona o ochraně spotřebitele je splněna jen tehdy, pokud jsou poskytované informace spotřebiteli přístupné

okamžitě bez toho, že by byl nucen činit jakýkoliv úkon směřující ke zjištění ceny konkrétního výrobku.

Infopanel umístěný v lékárně, jehož prostřednictvím lze získat informaci o ceně prodávaných doplňkových výrobků, může být vhodným doplňkovým zdrojem informací; sám o sobě však nezajišťuje jiné vhodné zpřístupnění informace o ceně výrobků ve smyslu citovaného ustanovení.

- rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 11 Ca 203/2005-30
- ASPI č. 31678
- Sbírka NSS č. 7/2006

I. Jestliže na základě kritéria různého trvalého bydliště osob ve věku 65 až 70 let zavedl žalobce dvojí ceny, jedná se o nepřipustnou diskriminaci, a tedy o rozpor s dobrými mravy ve smyslu § 6 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele.

II. Uložení správní sankce není zpravidla možné, jestliže k porušení právní normy, za něž má být sankce uložena, nabádá jiná právní norma. Splývají-li však fakticky osoby tvůrce diskriminační právní normy a toho, kdo diskriminaci reálně uplatňoval, lze - jako výjimku z uvedeného pravidla - takovou osobu postihnout, neboť se tím v konečném důsledku potrestá i ten, kdo diskriminaci zapříčinil.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 14/2006-68
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=9790>
- rozhodnutí č. 1162

Nicotnost

Nicotnost rozhodnutí správního orgánu (§ 65 odst. 1 in fine , § 76 odst. 2 s. ř. s.) nemůže být způsobena tím, že správní orgán - ať již správně nebo nesprávně označí na dodejce poštovní zásilky obsahující toto rozhodnutí osobu odlišnou od účastníka řízení.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Afs 92/2006-56
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=9682>
- rozhodnutí č. 1111

Nové rozhodnutí

Ustanovení § 101 písm. c) správního řádu z roku 2004 umožňuje správnímu orgánu novým rozhodnutím z vážných důvodů dodatečně stanovit nebo změnit lhůtu ke splnění povinnosti, stanoví-li tuto možnost zákon. Toto ustanovení tak slouží zejména k odstranění tvrdosti původního rozhodnutí a umožňuje dodatečně změnit lhůtu ke splnění povinnosti. Bezprostředně tak souvisí s § 68 odst. 2 správního řádu, podle kterého výroková část rozhodnutí obsahuje mimo jiné lhůtu ke splnění povinnosti, která se rozhodnutím ukládá, popřípadě též jiné údaje potřebné k řádnému splnění této povinnosti. Takovým novým rozhodnutím o změně lhůty k vycestování nemění a ani nemůže měnit obsah výrokové části rozhodnutí, jímž bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území České republiky. Tyto výroky původního rozhodnutí, proti nimž měl žalobce právo podat odvolání ve správním řízení i žalobu ve správním soudnictví, nabyly právní moci a vydáním nového rozhodnutí o změně lhůty k vycestování nejsou dotčeny.

- rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 11 Ca 294/2006-30
- rozhodnutí č. 1229
- Sbírka NSS č. 7/2007

Zbraně a střeliva

Z § 45 odst. 2 písm. b) bod 3 zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních, 1) vyplývá, že pro ztrátu spolehlivosti postačí porušení i jediné povinnosti stanovené obecně závaznými právními předpisy na úseku zbraní a střeliva.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 6 As 39/2003-55
- rozhodnutí č. 1289
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=2423>

Podnikatel v oboru zbraní a střeliva, držitel licence podle zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních, je povinen plnit i povinnosti dané mu vedle tohoto zákona i zákonem č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů. V případě uvedení kontrolovaných výrobků na civilní trh v České republice musí dbát na to, aby tyto výrobky přezkoušel Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva, a byly tak ověřeny technické požadavky na ně kladené. Účelem zkoušky je zjištění, zda výrobky splňují test bezpečnosti pro další distribuci a nakládání s nimi.

- rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 10 Ca 22/2006-44
- rozhodnutí č. 1311
- Sbírka NSS č. 9/2007

Zásady správního řízení

I. Soubor podkladů rozhodnutí opatřovaných za účelem zjištění skutečného stavu věci může zásadně vznikat ve všech stupních správního řízení, a tedy ve všech těchto stupních mohou být utvářena i jednotlivá skutková zjištění opírající se o tyto podklady (§ 59 odst. 1 správního řádu z roku 1967). Správní orgán vyšší instance však zejména v případech správního trestání musí dbát na to, aby skutková zjištění učiněná v průběhu správního řízení ve vyšší instanci a z nich pramenící závěry nevychýlily předmět řízení mimo rámec vymezený oznámením o zahájení správního řízení a mimo rámec rozhodnutí vydaného v předchozím stupni správního řízení.

II. Dospěje-li správní orgán vyšší instance k závěru, že jednotlivá východiska dalších úvah správního orgánu nižší instance a nadto i jeho závěry vyplývající z těchto východisek jsou opodstatněné, nic mu nebrání, aby v té části, v níž se s rozhodnutím vydaným v nižší instanci ztotožní, na příslušné závěry odkázal, vyslovil s nimi souhlas, a tím je do svého rozhodnutí převzal. Takový postup sám o sobě nečiní rozhodnutí vydané ve vyšší instanci nepřezkoumatelným [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

- rozhodnutí Krajského soudu v Brně č.j. 62 Ca 20/2006-65
- rozhodnutí č. 1296
- Sbírka NSS č. 9/2007

Nepravá retroaktivita

Není-li v přechodných ustanoveních výslovně stanoveno jinak, je při střetu staré a nové úpravy nutno vycházet z obecně platné zásady nepravé retroaktivity procesních norem, tedy aplikace nových procesních norem pro dříve započatá řízení. V takovém případě je v řízení pokračováno dle pozdějšího zákona s tím, že právní účinky úkonů učiněných dříve zůstávají v platnosti.

- rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Azs 55/2006-60
- rozhodnutí č. 1349
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=12596>

Výklad právních norem

Všechny orgány členského státu Evropské unie, včetně správních orgánů, mají povinnost vykládat vnitrostátní právní předpisy v souladu se směrnicemi vydanými orgány Společenství a, v případě nesouladu vnitrostátních předpisů se směrnicí, jsou-li splněny podmínky přímého účinku směrnice, aplikovat směrnici přednostně před odlišnou úpravou vnitrostátními právními předpisy.

- rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 15 Ca 184/2006-42
- rozhodnutí č. 1359
- Sbírka NSS č. 11/2007

Aplikace soukromého práva

Požadavek, aby právní úkon, má-li mít právní účinky, byl učiněn svobodně, je obecné pravidlo soukromého práva platné zásadně i v právu veřejném.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 88/2006-56
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=12856>
- rozhodnutí č. 1392

Přestupkové řízení

Poškozený, který v přestupkovém řízení neuplatnil nárok na náhradu škody a který není ani navrhovatelem tohoto řízení, nemá postavení účastníka přestupkového řízení ve smyslu § 72 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Pokud taková osoba podá žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, které se týká pouze viny a trestu obviněného z přestupku, soud takovou žalobu odmítne podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 73/2006-53
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=11901&mark=>
- rozhodnutí č. 1393

Odborná způsobilost

Prokazuje-li žadatel o vydání koncese splnění zvláštní podmínky odborné způsobilosti podle § 7 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenského zákona, doložkou na zadní straně maturitního vysvědčení, z níž jednoznačně vyplývá, že vzdělání žalobce získané na gymnáziu složením maturitní zkoušky v základech elektrotechniky je stavěno naroveň úplnému střednímu vzdělání ve smyslu zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), není důkazem z opaku obsahu veřejné listiny prokázání nižší hodinové dotace výuky konkrétního předmětu na gymnáziu v porovnání se střední odbornou školou.

- rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 52 Ca 17/2006-39
- Sbírka NSS č. 12/2007
- rozhodnutí č. 1408

Tržiště

Dle § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních, platného v době rozhodování dané věci, se pro účely tohoto zákona rozumí tržištěm volně přístupný prostor, kde dochází k nabídce a prodeji zboží nebo poskytování služeb, přičemž tento prostor umožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a může být nebo je vybaven stánky, pulty, stolky nebo obdobnými zařízeními, která jsou určena pro prodej zboží nebo poskytování služeb. Dle písm. e) téhož ustanovení se

tržnici rozumí vymezený uzavíratelný zastřešený nebo nezastřešený přístupný prostor, kde dochází k nabídce a prodeji zboží nebo poskytování služeb na místech pronajatých k tomuto účelu, přičemž tento prostor umožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a může být nebo je vybaven stánky nebo jednoduchými objekty, popřípadě pulty, stolky nebo obdobnými zařízeními, která jsou určena pro prodej zboží nebo poskytování služeb.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Afs 89/2005-54
- <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=9317>

Odpovědný zástupce

Povinnosti dodržovat podmínky stanovené živnostenským zákonem nebo zvláštními předpisy, jejichž porušení může být stíháno sankcí, není podnikatel zproštěn tím, že si ustanovil odpovědného zástupce.

- rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č.j. 6 A 211/93
- ASPI: JUD6919CZ

Právo na informace

Právo na informace: odepření poskytnutí informace

I. Nepředloží-li žalovaný správní orgán k žádosti soudu spisy ve věci, bude zpravidla namístež zrušit napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost.

II. Utajení informací podle zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností, může být důvodem pro odepření poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, nikoliv však za situace, kdy utajení podléhala příprava dokumentu, ale již ne dokument samotný. Smluvní orgán se nemůže zprostit své povinnosti poskytnout informace tvrzením, že požadovaný dokument, který je smlouvou, celý obsahuje informace poskytnuté druhou smluvní stranou. Této povinnosti se nezproští ani doložkou obsaženou v požadované smlouvě, podle níž si strany sjednaly zachovávání důvěrnosti co do obsahu a podmínek smlouvy. Své povinnosti se pak nezproští ani možným porušením mezinárodních závazků České republiky, není-li smlouva podřaditelná čl. 10 a ani čl. 10a Ústavy.

III. Správní orgán, který má obecnou povinnost poskytovat informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím, nemůže jejich poskytnutí omezit nad rámec zákonných výjimek i svým vlastním úkonem. Postup soudu podle § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, přichází v úvahu teprve tehdy, je-li rozhodnutí o odepření informace přezkoumatelné.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. A 2/2003-73
- sbírka NSS č. 2/2008
- rozhodnutí č. 1469
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=1255&mark=>

Právo na informace: vnitřní pokyny povinného subjektu

I. Za interní pokyn ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, nelze stricto sensu považovat každý akt, který správní orgán takto označí. Rozhodný je vždy obsah konkrétního pokynu nebo jiného aktu.

II. Týkají-li se Pokyny řady „D“, resp. „DS“, vydávané Ministerstvem financí výkonu veřejné správy, tedy činnosti správce daně, jakožto orgánu veřejné moci, navenek, ve vztahu k veřejnosti a upravují-li aplikační postupy stran jednotlivých ustanovení daňových zákonů,

nelze je, jakkoli jsou takto označeny, považovat za informace vyloučené z práva na jejich poskytnutí těm, jichž se postupy v nich upravené bezprostředně týkají, tj. daňovým subjektům.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 28/2007-89
- sbírka NSS č. 4/2008
- rozhodnutí č. 1532
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=14330&mark=>

Živnosti

Ochrana rostlin: přípravky sloužící k ničení nežádoucích rostlin

Živnostenské právo: vázaná živnost

Pod pojem chemické a biologické přípravky na ochranu rostlin, který je vymezen v § 2 odst. 8 zákona č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a o změnách některých souvisejících zákonů, lze podřadit přípravky vymezené písmeny a) až d) citovaného ustanovení. Přípravek sloužící k ničení nežádoucích rostlin je tak rovněž přípravkem sloužícím k ochraně rostlin. Z uvedeného vyplývá, že zařazení podnikatelské činnosti založené na používání přípravku k ničení nežádoucích rostlin pod vázanou živnost „Ošetřování rostlin, rostlinných produktů, objektů a půdy proti škodlivým organismům přípravky na ochranu rostlin“ (příloha č. 2 živnostenského zákona) je správné.

- rozsudek Krajského soudu v Ostravě č.j. 22 Ca 401/2005-25
- sbírka NSS č. 3/2008
- rozhodnutí č. 1499

Důkazní prostředky

Správní řízení: důkazní prostředky; čestné prohlášení osoby, která není účastníkem řízení

Předložení písemnosti o prohlášení osoby, která není účastníkem řízení (§ 39 správního řádu z roku 1967), nebrání správnímu orgánu, aby tuto písemnost, jež je označena jako čestné prohlášení, hodnotil jako důkaz listinou. Samotné předložení takové listiny, obsahující popis skutečností, které mohou být pro rozhodnutí podstatné, nezavazuje správní orgán povinnosti tuto osobu vyslechnout jako svědka.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 As 12/2006-51
- sbírka NSS č. 4/2008
- rozhodnutí č. 1520
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=12194&mark=>

Odvolací řízení

Správní řízení: rozsah odvolacího přezkumu

Správní řád z roku 2004 zvýšil odpovědnost účastníka řízení za rozsah odvolacího přezkumu, neboť jeho dispozici svěřil, v jakém rozsahu a z jakých hledisek má být prvostupňové

rozhodnutí přezkoumáváno (§ 82 odst. 2). Pozornost, kterou je odvolací orgán povinen nad rámec uplatněných odvolacích námitek věnovat základním zásadám správního řízení, je limitována skutečnostmi, které jsou ze spisu zjevné. Nelze proto vytýkat odvolacímu orgánu, že sám nezjistil, že v řízení před správním orgánem I. stupně nebyly účastníkovi řízení řádně doručovány písemnosti (včetně rozhodnutí), pokud na tuto skutečnost odvolatel ve včas podaném odvolání obsahujícím základní specifikaci a obsah tohoto rozhodnutí nijak neupozornil a ze spisu to jinak nebylo možno seznat.

- rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 56/2007-71
- sbírka NSS č. 6/2008
- rozhodnutí č. 1580
- <http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=14465&mark=>